

Bespreking: Guus van der Veer

Bart Frenken: 'Brekend ijs' Een kijkje in het leven van journalisten met een handicap. Uitgeverij Boekscout.nl, Soest, 2012, ISBN 9789461767301 (Lichamelijke Handicap/Slechtziendheid/ED/1) Zie ook: www.boekscout.nl

Soort boek/ziekte/stijl: De kern van het boek wordt gevormd door 13 verhalen over journalisten met uiteenlopende handicaps, gebaseerd op interviews en opgetekend door een jonge journalist in opleiding. Het boek is interessant voor mensen werkzaam in het vakgebied van de journalistiek, voor arbeidsdeskundigen en re-integratie coaches, en voor gehandicapten met journalistieke ambities.

Over de schrijver: Bart Frenken is al vanaf zijn geboorte in 1987 zeer slechtziend. In april 2011 studeerde hij af aan de opleiding journalistiek van de Christelijke Hogeschool Ede. 'Brekend ijs' is gebaseerd op zijn afstudeerscriptie. Inmiddels heeft Bart een betaalde baan als communicatieadviseur. Daarnaast doet hij freelance opdrachten als journalist.

Korte beschrijving: Op zoek naar zijn eigen beroepskansen interviewde de schrijver journalisten met een lichamelijke en/of zintuiglijke handicap. De geïnterviewden vertellen hoe ze, ondanks hun handicap, hun journalistiek werk verrichten. Aan het woord komen een televisiejournalist die een onderarm mist, een slechtziende, een slechthorende en een blinde journalist, diverse journalisten die gebonden zijn aan een rolstoel, een journalist die slechts 1.33 meter lang is en geboren met zeer korte armen en benen, en een aan een krant verbonden journalist die door posttraumatische dystrofie haar rechterhand niet meer kan gebruiken. Aan de orde komt onder meer hoe de geïnterviewden er in slaagden om een baan te krijgen dan wel hun baan te behouden, welke nadelen en voordelen hun handicap oplevert, en hoe hun collega's reageren op hun handicap. Achter de meeste interviews staat een commentaar van een leidinggevende of collega in de organisatie waar de geïnterviewde journalist aan verbonden is; zo komen bijvoorbeeld de chef van het NOS Jeugdjournaal en de adjunct-hoofdredacteur van het Eindhovens Dagblad aan het woord.

Na de interviews zet de schrijver in een tiental bladzijden uiteen wat de in de gesprekken vermelde ervaringen voor hem zelf betekenen. Zijn conclusie luidt: ja, ik kan verder als journalist. Die conclusie weerklinkt ook in tien columns die hij schreef tijdens zijn stage bij de krant De Gelderlander, en die veel vertellen over het dagelijks leven van een slechtziende.

Wat viel op: Dit is een boek over vindingrijke doorzetters, en de aardige en behulpzame mensen in hun dagelijkse omgeving.

Citaten: Pag.12: "Vaak krijg ik vervolgens ook de vraag: Wat is er eigenlijk met je rechterarm gebeurd? Dan antwoord ik: daar is niets mee gebeurd. Zo ben ik geboren. Daarna komen de vragen: kun je gewoon autorijden? Ja, zeg ik dan. Ik kan gewoon autorijden. En kun je werken aan de computer? Ja, ik kan gewoon het computer toetsenbord bedienen. Als vaste prik neem ik dan veterstrikken als voorbeeld. Indien leraren toestemming geven zet ik een kind op tafel en maak ik met mijn linkerhand diens veter los, waarna ik met één arm die veter weer strik. Deze handeling zorgt altijd voor grote hilariteit. Enthousiast klappen de kinderen dan voor mij. Ik vraag

dan: Hebben jullie ooit applaus gehad voor het strikken van een veter? Nee, nee, nee, klinkt het dan luid. Nou, ik dus wel. Vanaf dat moment is mijn situatie voor iedereen helder. ”

Pag.47: “Maar ik ga eveneens regelmatig op pad. Als journalist kom ik in mijn rolstoel op de meest opmerkelijke plekken. Zo interviewde ik eens Dikke Dennis, de mascotte van de band Peter Pan Speedrock uit Eindhoven. Deze man is een tatoeëerder die een klein winkeltje heeft in de Amsterdamse volksbuurt De Jordaan. Zijn werkruimte ligt op een verhoging in de winkel. Toen heb ik me door ruig uitziende types omhoog laten takelen. Hilarisch toch? Ik vind het absoluut geen punt om hulp te vragen aan geïnterviewden.”

Pag.59: “Als ik voorafgaand aan een gesprek mijn kortere arm uitsteek voor de kennismakingshanddruk, dan hebben ze al zoiets van ‘wooh, doen we dat zo’. Politici en mensen in het bedrijfsleven staan professioneel opgesteld tegenover de pers. Door mijn ‘hand’ uit te steken veroorzaak ik vaak een beetje verwarring bij hen. Dan zie ik die mensen gauw nadenken. (..) Door die verwarring zakt bij ervaren geïnterviewden vaak het professionele masker af, waardoor we vervolgens een open gesprek hebben. Dat vind ik mooi en bijzonder om me te maken.”

Recensies/Extra: In een youtube filmpje vertelt de auteur over zichzelf: zie <http://www.youtube.com/watch?v=KdajiPTD2eco>